

Főtitkári jelentés a Magyarhoni Földtani Társulat 2011-es éves tevékenységéről

A 164 éves Magyarhoni Földtani Társulat elérkezett a 2012. évi Tisztújító Közgyűlési beszámolóihoz.

E válságos időkben különösen hálásak vagyunk a szponzorainknak, hogy támogatták a Társulatot. Így a tervezett rendezvényeink megvalósultak, magas látogatottságnak örvendtek. Állíthatjuk, hogy egyenként és összességükben is elérték a céljukat.

Társulatunk folyamatosan nyomon követte a földtani intézményrendszer átszervezését, Fancsik Tamás igazgató úr a felkért tájékoztatásnak számos alkalommal eleget tett. Jelen pillanatban már köztudott, hogy a MÁFI és ELGI napokon belül összeolvad és immár hivatalosan, kormányrendelettel is szentesítve, a két történelmi háttérű intézet egységet alkot majd. Bízva a szakmaiság győzelmében, előremutató lehet az új szervezeti keret; immár ennek a kitöltése az új vezetőség feladata és e helyről is biztosítjuk a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet mindenkori képviselőit, hogy a Társulat készen áll minden tőle telhető segítséget megadni e munkában.

Az mindenképp biztató, hogy a hazai ásványi nyersanyag potenciál felmérése újra előtérbe került, ugyanis a költségvetésnek 2011-ben is jelentős bevétele származott bányajáradékokból. Mintha meghallgatásra talált volna korábbi állításunk: „ha a költségvetés a következő évszázadra is ilyen mértékű bányajáradékot tervez a bevételi oldalon, akkor a két kutatóintézmény tevékenysége nélkülözhetetlen” – immár egyesítve.

A taglétszám alakulása

Ezer fölötti taglétszámunk csekély mértékben csökkent, az újonnan belépők zöme diák.

<i>Év</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>
Taglétszám december 31-ig	993	1032	1094	1018
Új belépők	44	73	36	63
Új belépők közül diákok	27	64	18	47
Diákok száma	203	243	232	233
Nyugdíjasok	266	262	261	265
Elhunyt tagtársak	9	13	14	11

Kitüntetett tagtársaink

2011-ben:

A **Magyar Köztársasági Érdemrend** középkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült: **Dr. Árkai Péter** tagtársunk, továbbá

A **Magyar Köztársasági Érdemrend** Tisztikeresztjével tüntették ki **Dr. Haas Jánost**, Társulatunk elnökét.

Pénzügyi helyzet

A Társulat éves pénzügyi forgalma az előző évihez képest csökkent, 2011-ben nem szerveztünk nagy nemzetközi rendezvényt. A korábbi évekhez képest, kimondottan szerényen gazdálkodtunk. A gazdálkodás részletes adatait a Közhasznúsági jelentés, illetve

Gazdasági Bizottság beszámolója mutatja be. A személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásából származó bevétel évek óta csökkenő tendenciát mutat. 2011-ben 719 eFt-ot ajánlottak fel a tagtársak (2006-ban: 870eFt, 2007-ben: 780eFt, 2008-ban 844 eFt. 2009-ben: 680 eFt, 2010-ben: 748eFt). Ez a tendencia, az új adó törvények és az egyéni bevételek csökkenése miatt 2012-ben még alacsonyabb értéket vetít előre.

Központi rendezvények

A központi rendezvények tételes felsorolása a Közhasznúsági jelentésben megtalálható, itt néhány eseményt szubjektíven emelek ki:

- Ifjú Szakemberek Ankétja
- EFG Council Meeting (vezetőségi ülés) és workshop: „Geology at different education levels in Europe” (Földtan a különböző oktatási szinteken Európában);
- Földtani Veszélyforrás konferencia – Visegrád
- Geoparki kirándulások I. – Nógrádi Geopark
- I. Összegytemi Terepgyakorlat – Mecsek
- 1st Student workshop on Pannonian Basin (Az Első Műhelytalálkozó Egyetemistáknak a Pannon Medencéről) – Budapest
- Földtudományos forgatag – Miskolc

E rendezvények egyediségükkel emelkedtek ki az évente visszatérően megszervezett rendezvények közül, amelyek jelentősége nem csökkent, épp fontosságukban rejlik erejük, és a szakma stabil hátterét jelentik Társulatunk életében.

Központi projektek

„Geoparki kirándulások” címmel leprellő sorozat kiadásába kezdtünk, amelynek megjelent az első eleme.

A Nemzeti Civil Alaphoz két pályázatot adtunk be. A működésre benyújtott pályázat: 400eFt-ot nyert (szemben a 2010. évi 1MFt-al). A Földtani Közlöny támogatására benyújtott pályázatot elutasították.

A TERÜLETI SZERVEZETEK ÉS SZAKOSZTÁLYOK RENDEZVÉNYEI

Alföldi Területi Szervezet

Az Alföldi Területi Szervezet 2011. évi munkáját a korábbi évekhez hasonlóan a változatosságra való törekvés jellemezte: az ismeretterjesztő előadásokon keresztül a nemzetközi konferenciáig színes programot nyújtott a földtan iránt érdeklődőknek és a földtudományban dolgozó szakembereknek. A klubnapon túl, a Geomatematikai Ankét, az Őslénytani-, illetve a Kőzettani- Geokémiai Vándorgyűlések mellett részt vett az MTA Környezetföldtani és Paleoökológiai Munkabizottság, valamint a GeoTea üléseinek a szervezésében, mely utóbbin számos diák vett részt.

Budapesti Területi Szervezet és az Általános Földtani Szakosztály

E területi szervezet a szakosztállyal közösen, a 2011. évben két jelentősebb rendezvényt tartott. Az egyik egy fél napos előadóülés volt, amely a szélérozó felszínformáló hatását vizsgáló OTKA kutatás eredményeit foglalta össze. A másik rendezvény az immár hagyományos, az MTA X. Osztály Szedimentológiai Bizottságával közös szervezésű őszi terepi rendezvény volt. A kétnapos kirándulás szervezésében a Magyar Rétegtani Bizottság Eocén Albizottsága aktívan részt vett, a kirándulásvezetőt Kericsmár Zsolt szerkesztette.

Közép-és Észak-Dunántúli Területi Szervezet

A területi szervezet Veszprémben két előadóülést tartott a Veszprémi Akadémiai Bizottsággal közösen. A 2011. évben is folytatták a sikeres geotúra-vezetői tanfolyamok megszervezését. A jelentősebb és látogatottabb természeti értékeket képviselő helyszíneknél ismeretterjesztő táblákat helyeztek ki a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósággal és a Pangea Egyesülettel szoros együttműködésben, és ezt a tevékenységüket folytatják a jövőben is. A tárgyév további fontos eredménye, hogy november végére elkészült a Bakony-Balaton Geopark nemzetközi akkreditációs dokumentációja, melyben a leendő geopark megpályázta a felvételt az UNESCO Európai Geoparkok Szövetségébe.

Dél-Dunántúli Területi Szervezet

A hagyományos nagykanizsai Földtudományi Ankétot immár 10. alkalommal rendezték meg. A tizennégy előadást, és tizenkét posztert felvonultató rendezvény mellett volt földtudományi könyvvásár és több kiállítást mutattak be, pl.: a „Kőbe zárt őslények”, „A sokszínű kőolaj”, „A magyar szénhidrogén bányászat története”, vagy épp a „Csodálatos Univerzum” (válogatás a Nagykanizsai AmatőrCsillagász Egyesület legszebb fotóiból) stb.

Észak-Magyarországi Területi Szervezet

Telkibányán előadóüléssel köszöntötték a 75 éves Zelenka Tibor tagtársunkat. Az előadóülés után a Pálháza perlitbányát látogatták meg. A Diósgyőrért Alapítvánnyal közösen a Pávai Vajna Ferenc emlékkonferenciát szervezték meg. Nem maradt el a Szent-Iván napi vacsoraest sem, ahol a területi szervezet jubiláns tagjait köszöntötték. Az év legjelentősebb eseménye a Magyar Tudomány Napjához kapcsolódott, amelyet a MTA Miskolci Területi Bizottságával, illetve az Oktatási- és Közművelődési Szakosztállyal közösen rendeztek, és ez egybeesett a területi szervezet megalakulásának 50-ik évfordulójával. Ez alkalomból Miskolcon rendezték meg a Földtudományi forgatógót, ahol 14 stand ismertette a fontosabb földtudományi szakterületeket.

Agyagásványtani Szakosztály

Az előadóülések és konferencia-beszámolók sorozata érdekes tematikákat tárgyalt, olyan egzotikus témák is előkerültek, mint pl. a Marsi agyagásványokról szóló eddigi ismeretek összefoglalója. December 12-én a szakosztály – elnökségi jóváhagyással – előrehozott vezetőség választást tartott, amelynek eredménye a következő: Dódony István elnök, Kónya Péter titkár, tagok: Kovácsné Kis Viktória, Kristóf János, Németh Tibor, Raucsik Béla, Szendrei Géza, Tombác Etelka és Viczián István. Póttag: Weiszbürg Tamás.

Ásványtan-Geokémiai Szakosztály

A szakosztály „szezonnyitó” és a „szezonzáró” rendezvénye a már hagyományos két esemény volt: januárban szervezték a kétnapos balatonfüredi Téli Ásványtudományi Iskolát, decemberben pedig a félnapos konferencia beszámoló ülésen visszatekintettek az év jelentősebb kül- és belföldi szakmai rendezvényeire. A Szeged melletti Szatymazon rendezték meg a háromnapos II. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlést. Az előadások és poszterbemutatók mellett „terepi” programként az Alföld aljzatát alkotó kőzetek fűrészi anyagával ismerkedtek meg a résztvevők.

Geomatematikai Szakosztály

A szakosztály megrendezte a XIV. Geomatematikai Ankétját, amely egyben a III. Horvát-Magyar Geomatematikai Ankét volt. A hagyományosan Mórahalmon rendezett szakmai fórum immár nemzetközi rangra emelkedett, a konferencia nyelve angol volt, és a résztvevők száma elérte a 80 főt. Az IAMG Szegedi Student Chapter szép számban képviseltette magát és tevékenyen részt vett a szervezésben.

Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály

2011. évben a Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály titkárának szerepét Görög Péter vette át Vámos Marianntól. A szakosztály fontos feladatának tekintette a fiatalok bevonását, ezért olyan előadó ülést szervezett, amelyben szakdolgozók, friss diplomások, és pályakezdők mutatták be elért eredményeiket. Sikeres volt az őszi, ráckevei Geotechnika Konferencia. A 2011-es Mérnökgeológia-kőzetmechanika konferencia technikai okokból 2012. januárjára csúszott. Az előadásokat tartalmazó kötet a Hantken Kiadó gondozásában jelent meg.

Oktatás és Közművelődési Szakosztály

Az Oktatási és Közművelődési Szakosztály elnöke a Mindentudás Egyeteme előadássorozat keretében tartott előadást. Részt vettek a MOL Dialógus Konferencián, előadást tartottak a Zöld Hét Szatelit Konferencián. Megszervezték az EFG Council Meetinget Budapesten és a hozzá kapcsolódó workshopot: „Geology at different education levels in Europe”. Megtartották az V. Országos Középiskolai Földtudományi Diákkonferenciát, és megszervezték a Földtudományos Forгатagot a Miskolci Egyetemen. Részt vettek az MTA Földtudományok Osztálya Földrajz Tudományos Bizottságai Oktatási Albizottság munkájában.

Őslénytani-rétegtani Szakosztály

A Szakosztály immár tizenegyedik alkalommal rendezte meg a Magyar Őslénytani Vándorgyűlést, amelyen 26 előadás, és 17 poszter mutatta be a paleontológia legújabb hazai kutatási eredményeit. A konferencia helyszíne ezúttal Szeged volt a második napi terepbejárás pedig a szerbiai Fruška Gora területét célozta meg.

Tudománytörténeti Szakosztály

A szakosztály tizenegy előadóülést tartott, az évzáró rendezvényt is ide sorolva. A Szontagh Tamás-emléküléshez emlékkiállítás is tartozott a MÁFI Dísztermében, valamint a vegyészek tudománytörténeti szakosztályával közösen rendezték meg a „Geo-Chemo Tudománytörténeti Konferenciát”, amely egy sorozat kezdőtagjának tekinthető.

Bizottságok: A Mecseki terepgyakorlatot az Ifjúsági Bizottság szervezte, egyébként a Társulat állandó bizottságainak nem volt dolguk, kivéve az Alapszabály és Ügyrendi Bizottságnak a jelenlegi Alapszabály módosítás előkészítési munkálatait.

Tisztújítás: Elérkeztünk egy újabb tisztújítási fordulóhoz, a jelenlegi elnökség hamarosan leköszön és mivel többen kitöltöttük a két ciklust, ugyanabba a tisztségbe nem leszünk újraválaszthatók. A tavaly bemutatott menetrend szerint előkészítettük a választást, amelyhez újabb javaslatok is jöttek. Ezért és a civil szervezetekre vonatkozó 2011. évi CLXXV. számú törvény kötelez az Alapszabály módosítására, amelyet jelen Közgyűlésen megejtünk.

Végül, de nem utolsósorban hálásan köszönöm a területi szervezetek és a szakosztályok tisztségviselőinek a jó együttműködést, a határidőre beérkezett beszámolókat.

Szükségesnek tartom kiemelni, hogy a Közgyűlésen bemutatottak mögött ott áll a Társulat titkársága, Krivánné Horváth Ágnes ügyvezető igazgató és Kopsa Gabriella általános ügyintéző lelkiismeretes munkája. Köszönjük Wilcsek Miklósnak a technikai asszisztenciát. Nélkülük e beszámoló sem jöhetett volna létre.

Jó szerencsét!

Unger Zoltán
főtitkár